

**Livlæge W. Guldbrands' Indberetning til
Kronprins Frederik om Kong Christian VII.s Sygdoms-
anfald ved Nytaar 1807.**

Af **Louis Bobé.**

Efterat Hs. Maj. Kongens Helbred uafbrudt siden Ds. Kgl. Højhed Kron Prindsens Fraværelse havde været som sædvanlig, og jeg saavel ved mine allerunderd. idelige Opvartninger, saavel af allerhøystsamme selv, som de daglig opvartende Herrer var forvisset derom, og at Hs. Maj. endog Dagen og Aftenen forrige Aars 29de Decbr. havde været overmaade roelig, fornøyet og vel efter Sædvane, hvilket baade S. T. Hr. Kammerherre von Revenfeldt og Hr. Liv-Chirurgus Hoffmann berettede, blev jeg Efterm. den 30. Dec. Kl. henimod 5, ved en Løber, efter Hr. Over Hof Marskalk Hauchs Ordre kaldet til Hs. Maj. Kongen, der pludselig efter Taffelet ved Needkomsten i sit Kabinet var blevet syg. Ved min Ankomst paa Øyeblikket [: saa hastig jeg efter Ordre var istand at gaae fra min Boelig i Kammerherre Lindencrones Gaard fra Hiørnet af Bredgaden til det Kongelige Palais :] forefandt jeg Hs. Maj. allerede roelig uden tilsyneladende sygelige Tilfælde, ikkun Pulsen var lidet mere hastig end sædvanlig. Prof. og Hof-Chirurgus Winsløw, som var kaldet, var allerede ifærd med at applicere Hs. Maj. en Lavement, og havde allerede givet de af mig hidtil ordinerede Midler. Allerhøystsamme tiltalede mig roelig og venlig og havde endog behaget at kalde mit Navn, som Professor Winsløw i Ds. Maj.s Nærværelse igientog. De benævnte Midler virkede, og jeg holdt det tienligst endnu at tilraade en Lavements Application, der virkede med megen Slims Afføring. Hænderne og Fødderne vare noget kiølige, og jeg raadede at nyde tynd Thevand, afvexle med en Mixtur af opløst Rhabarber og Salt vexelviis med nogle Draaber Naphtha i en Skefuld koldt Vand hver anden Time.

En og anden af de i Forgemakket værende Herrer forsikrede, at Ds. Maj. ikke havde spiiet meget ved Taffelet, ja endog kun lidet, andre, at Ds. Maj. havde spiiet Butterdeis Kager eller Posteter. Ds. Maj. havde som sædvanlig drukket en Kop Kaffe, og derefter gaaet need i sit Kabinet. Da den opvartende Kammer Junker S. T. Hr. von Steemann havde bemærket, at Ds. Maj. var blevet svindel med kort Aandedræt, havde han bragt Ds. Maj. Kongen til at sidde paa en Stoel imellem begge Klaverene for at løbe ud og

kalde Hielp og hente Over-Hof-Marskalken, og ved Igienkomsten var Ds. Maj. falden need af Stolen og faldet med Hovedet paa Gulvet, hvor jeg endnu saae Pudderet paa Tæppet, og ved Faldet paa Ansigtet slaæet sig og skrabet Huden lettelig af over det venstre Øye og paa Panden. Ds. Maj. havde været meget oppresseret, ja endog givet en stærk Lyd fra sig, saa man troede, dette et Anstød af Apoplexie eller Epilepsie, hvis Følger, om saa havde været, jeg ikke har sporet de mindste Tegn eller Følger af. Jeg anordnede Suurdeig med stærk Sennop i at lægge under Fødderne, og anførte Cuur Methode blev fortsadt. Fra Klokkeren 12 om Natten til næste Morgen forsikkrede Hr. Kammerjunker Stemann og Liv-Chirurgus Hoffmann, at Ds. Maj.s Søvn havde været roelig.

Underskrevne saavelsom Hof-Chirurgus Hr. Prof. Winsløw fandt Ds. Maj. som sædvanlig; efter Paaklædningen gik og var Ds. Maj. som ellers, naar jeg undtager en kort og sielden Hoste, og Pulsen lidt hastigere end sædvanlig, dog mindre end forrige Aften. Ds. Maj. spiiste ikke med Appetit, og kun lidet, saa det syntes at staae imod. Om Aftenen spillede Ds. Maj. Billard med Hr. General Adjutant v. Riis, tællede og sammenlagde aldeles rigtig Points og paa forskiellige Sprog Fransk, Italiensk, Engelsk, Tydsk og Dansk, det samme igientog Ds. Maj. for Hr. Prof. Winsløw. Natten til d. 1. Januar 1807 var roelig, men om Formiddagen syntes Ds. Maj. mindre fornøyet og snart at være uroelig, dog uden andre Tilfælde, Appetiten var ogsaa maadelig, og snarere en Modbydelighed. Den raske Gang var som sædvanlig. Den opvartende Hr. Greve Ahlefeldt berettede, at Natten til d. 2den Janv. ikke heller havde været roelig, dog var ingen anden Forandring. Fredagen var god og som sædvanlig, dog ingen Appetit. Om Eftm. gik Ds. Maj. i Conseillet, og var Natten efter som ellers. Løverdagen d. 3die var Ds. Maj. ligeledes som Dagen forhen, og Søndagen d. 4de besøgte Ds. Maj. Kabinetets Prædiken. Sielden paakom en kort Hoste. Da Ds. Maj. Mandagen den 5te ikke klagede, eller jeg hørte Klage over noget, spiste Ds. Maj. ej længere i sit Kabinet, og i Tiirsdags den 6te besøgte Ds. Maj. Skuespillet; saavel Onsdag som Torsdag, og i Dag har Ds. Maj. som sædvanlig befundet sig, Pulsen er god, Kræfterne og Gangen som i de friske Dage. Da Ds. Maj. Underliv og fornemmelig Fordøyelsen lider, især da Tænderne ikke ere gode [: her har jeg bemærke, at Ds. Maj. ved Faldet fra Stoelen paa Gulvet havde stødt Tungen paa venstre Side imod en Stump af Tand, og da dette ubetydelige Saar Dagen der paa var lægt, kunde jeg ikke antage det som Beviis paa under Besvimelsen at have tygget sammen, som et Kiendetegn paa Epilepsie, der ellers vilde have været betydeligere og meere vedholdende, men foraarsaget ved Faldet at Tungen var stødt an og trykket imod det spidse Tand-

stykke — og Madens Tygning og Fordøyelsen gaaer som de bør, har jeg allerunderd. bedet Ds. Maj. vedblive de anordnede Midler hvorved Allerhøystsamme altid har befundet sig vel. Det hastig paakomne Onde slutter jeg derfor maae have reist sig fra noget ufordøyeligt, som især Smør og Butterdeig, der have sadt Nerverne i Mave-Munden i en krampagtig Tilstand. Det især stormende og milde fugtige Veirlig — uden Tvivl et for varmt Gemak, som ogsaa jeg ved min Ankomst bemærkede, uagtet Hr. Prof. Winsløw havde oplukket Vinduerne ved sin Ankomst, har biederaget til Svindelen. Ds. Maj. har altsaa havt en Besvimelse og derved faldet need af Stoelen imedens Hr. Kammerjunkeren hentede Hielp, endmeere forskrækket sig ved Faldet paa Ansigtet og ved Trykningen af de Ufordøyeligheder i Maven betaget Respirationen, og da denne Trykning ophørte, var det almindelig Følge, at Lyden eller Skriget maatte indfinde sig.

Alle disse Symptomer indjage vist nok Skræk for de der ere uvante til at see saadant, og endnu skræksommere at see hos en Konge; men den hastige Forbedring uden at efterlade sig det mindste Spor af Apoplexiens og Epilepsiens uudblivelige Følger, Sandsernes og Hukommelsens øyeblikkelige Gienkomst — alle Lemmernes raske Svings Tilbagekomst, kan ikke andet end bestyrke min Mee-nings Sandhed, at det hverken har været apoplectiske eller epileptiske Tilfælde, men en Lipothymie, frembragt af de Aarsager jeg har anmærket. Følgen af den anvendte Cuur Methode har bestyrket det. Jeg vovede ikke ved Brækmiddel at hielp — uvis endnu om Tilfældet var epileptisk, og desuden, at Ds. Maj. har et Brok i begge Siderne, der uagtet Bandagernes sikkre Anlæg, dog kunne være højst tvivlraadig — havde allerede Hr. Prof. Winsløw anbragt en Lavement, og Følgen har viist, at Cuur Methoden var sikkerst og passende. Jeg kan derfor have den Glæde at melde Ds. Kgl. Højhed, at Ds. Maj. Kongen befinder sig nu som før dette sidste Tilfælde, — at Allerhøystsammes Helbred er maaskee i den Henseende hedre, end da jeg for 30 Aar siden valgtes til Ds. Maj.s Læge, men Allerhøystsamme er, som alle, nu 30 Aar ældre, at Ds. Maj. i disse sidste 8 Dage er blegere og maaskee noget blandt blegguul Farve, der reiser sig af, saavel Ds. Maj.s Uorden i Underlivet og Fordøyses Redskaberne, en meere indskrænket Diæt, de anmeldte Lægemedlers Virkning; af det Fald der er skeet paa Ansigtet. Men jeg er ikke istand til at forudsee om, og naar saadanne Tilfælde kunne indtræffe, og med hvad Følge, naar jeg ikke er istand at afværge Aarsagerne, men med den underdanige Efterretning kan jeg glæde min naadige Herre, at Ds. Hr. Faders Ds. Maj. Kongens Helbred er som forhen. Ds. Kgl. Højhed ville naadigst tilgive, at jeg saa vidtløftig har detailleret dette, men for at

undvige al Mistydning og de uendelige Rygter, der altid forøges og mistydes, har jeg underd. vovet dette. Kgl. Hof Chirurgus Prof. Winsløw [: hvem jeg har meddeelt alle de Erfaringer, jeg som Liv-Medicus hos Ds. Maj. Kongen har kundet havt Leilighed at iagttage til Allershøystsammes øyrebare Livs Conservation og Hielp i paa-kommende Sygdomme :] skylder jeg, ikke at dølge for Ds. Kgl. Høyhed den Biestand og Raadførsel, han ærligen, saavel ubedet som anmodet, har beviist mig, og om hans i sit Embede til Ds. Maj. Kongens personlige Opvartning har jeg bedet ham paategne og bevidne dette, som jeg tør needlægge med Sandfærdighed for Guds Aasyn og min naadige Herres Fødder efter den Befaling, der igiennem Hr. Over Hof-Marskalk Hauch er givet.

Kiøbenhavn d. 9de Janr. 1807.

Min naadige Herres
 allerunderdanigste Tiener
W. Guldbrand.

Jeg kan efter Hr. Etatsraad Guldbrands Forlangende bevidne Sandfærdigheden af ølt, som her oventil er anført

allerunderdanigst
Winsløw.

(Kronprinsens civile Departements Henlagte Sager til 2. Prot. 1807, Nr. 77).
